

A „KELET” előfizetési díja:
 Velede postán vagy helyben házhoz hordva
 Egész évre 16 frt.
 Félévre 8
 Negyedévre 4
 Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 7 kr.

egjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
 Főttér 4-ik szám, havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Rend és rendőrség.

Kolozsvárt, május 14.
 Tegnap mult egy hete, hogy a képviselőházban kiosztották a honatyák között a magyar rendőri büntető törvénykönyv javaslatát, a képviselőház igazságügyi bizottsága pedig a javaslat előadójává a volt közoktatási s később igazságügyi minisztert, legkiválóbb jogtudósunkat dr. Pauler Tivadert választotta meg, ki jelenleg a budapesti egyetemen a büntető törvény cathedróját foglalja el.

Nem ismerjük e javaslatot, miután azt fővárosi napi lapjaink, ha jól tudjuk, egyik sem közölte, a vidéki lapoknak pedig, még a napilapoknak sem küldi meg a miniszterium a törvényjavaslatokat, holott utóvégre is a vidéki sajtó épen oly hivatott a közvéleményt az előterjesztett törvényjavaslatok tekintetében tolmácsolni, mint a fővárosi.

Tehát a fennforgó javaslatot nem is vehetjük fejtegetés alá. A mennyire a fővárosi lapok rövid közleményeiből kivettük, az előterjesztett javaslat csak a rendőri törvénykönyv anyagi ágát és az eljárást öleli föl, a rendőrség szervezetét azonban nem érinti, a miből tehát azt is következtethetjük, hogy a kormány ezuttal nem akarja bolygatni a dolgot, ezt az oldalát s így maradna továbbra is a municipális életünk által létrehozott az a valami, mi ez idők szerint nálunk a rendőri organismus helyét foglalja el.

Mi, részünkről, oly fontosnak tartjuk a szóban forgó intézményt, oly mélyrehatóan egész társadalmi és állami életünkre, hogy nem tehetjük, miszerint egy pár sort ne szenteljünk annak, az idők világtörténelmi nagy vajdásai közepette is.

A legtágabb értelemben vett közigazgatásnak talán alig van egyetlen egy ága, melynek szabályozása anyagi és alaki tekintetben oly körültekintő óvatosságot, oly sokoldalú képzettséget s az egész társadalmi életet átkaroló emelkedettséget követelne a törvényhozástól, mint egy ország rendőri törvényeinek megalkotása és rendőrségének szervezése. A legfontosabb, a legrágóbb s legjogosultabb állami, községi és egyéni érdekek védelme, ápolása és fejlesztése függ e szabályozástól. Alig van mozzanat egy culturállamban és fejlődésnek indult társadalomban, mely a legso-

rosabb contactban ne állana vagy jönné ugyszóva naponként azzal a szervezettel, melyet rendőrségnek nevezünk. A rend fenntartása s ha megzavarlatott, helyreállítása, a köz- vagy magánvagyon és a polgárok személyi érdekei ellen intézett jogtalan megtámadások megelőzése, közegészség- és közoktatásügy, az ipar, kereskedelem és forgalom hatósági intézkedés tárgyait képezhetők érdekei és szükségletei, és ki tudná előszámolni: még mennyi s hányféle érdek és mozzanat a köz- és magánéletben a legtöbb esetben absolute nem nélkülözheteti a rendőri közegek közbejvetelét és védő karjait, sőt igen gyakran ez érdekek egyes-egyedül e közegekben találják föl a jogszen-tesítő végrehajtó, effectuál organumot, mert helyesen s épen a fennforgó és segélyre szorult köz- vagy magánérdek szempontjából a közigazgatás más organumát, avagy más közhatalósági, p. o. bírósági közeget nem lehet alkalmazni.

Mindezekhez hozzájárul a magasb állami és politikai érdek, mely nálunk kiváló nemzetiségűvel is bír. Csak a felső-magyarországi Matica, a szerb Omladina, a Miletics-féle, stb. izelmekre hivatkozunk s azt hisszük, mindenki érteni fogja, hogy mit akarunk mondani. Valóban, isten csodája, hogy ebben az annyi heterogen és centrifugal elemekkel saturált országban már eddig nem merültek föl nagyobb mérvű és intensívebb hatású hasonló ügyelmek. Hiszen némely megyékben és városokban a főispánon kívül egyetlen egy megbízható embere sincs a kormányznak; mi minden államellenes dolog történhet, elképzelni is alig tudjuk, egy-egy ilyen vidéken, ha csak azt vesszük számításba, hogy az illető választott tisztikar némely helyett elkezdve az alispán és polgármester az utolsó hajduig, ha nem is nyíltan, esküdt ellensége a magyar államiságnak.

Ily nagyjelentőségű állami intézmény reorganizálásánál természetesen igen sok függ a személyi momentumtól, attól, hogy kik tesztetik meg azt az intézményt. Ha valamire elmondhatjuk, hogy az anyagi rendelkezés és az eljárási szabályok csak holt betű, ha a végrehajtásra alkalmazott hivatalnoki kar nem tud vagy nem akar megfelelni hivatásának: akkor bizonyára legelső sorban a rendőri tendőrkre nézve áll ez.

hogy Mr. Smith legalább is egy lord. És már most kérem találja ki kedves báró ur, hogy mi volt ez ember otthon? Az ember tisztességes társaságban még nem is igen meri kimondani — bakó volt, hangman, a hogy őt nevezik; legalább ötven embert felkötött már életében, és most még azt mondja, hogy az én házam nem elég csinos! nagy-büszkén pávaskodik itt elé s bátra, s mindenkori örvend neki, s tisztességnak tartja, ha házánál elfogadhatja.

Valóban nevetséges, megvetésre méltó kiáltott fel Smitz asszony s heves közmozdulattal lökte hátra fejkötője szalagjának hosszú végeit.

— Tehát egyetlen olyan angol család sem tartózkodik jelenleg itt, kivel az ember ismeretséget kezdhetne?

— Egyetlen egy sem, a Durhamek kivételével, kik azonban nem társalkodnak senkivel.
 — Kit mondott ön? — kérde Swen.
 — Hát Durham urat és nejét. A báró ur nem hallotta még birét a szép angolnőnek?

— Szót sem tudok róla.
 — Hisz nagyon közel laknak ide, — folytatá Smitz asszony, a nyitott erkély ajtóhoz lépve, s a terrasse-os háza mutatóva, amott a Bartelmann házában. Az is örülhet most, hogy egyszer életében tisztességes lakókra tett szert, s még pedig olyanokra, kik jogszerint engem illetnének.

Svennek nagy fáradságába került, hogy a Smitz asszony éleslétását kikerülje, nagy felindulása, melybe e szavak ejtették. Tehát azon házhoz, az n titokzatos házhoz, mely körül, mióta itt van, összpontosul minden érzelme és gondolata, kapott ő most meghívást. Ama kép tehát nem csak képeket szüleménye; eredetije él, — ki is lenne más, — a „szép angolnő” és ő, még ma este megláthatja őt!

— Miért illetnék jogszerint kegyedet? — kérde Swen — a Smitz asszony által kiejtett utolsó mondat megragadván figyelmét.

Mivel ezelőtt négy évvel még voltak itt a városban, s akkor nálam laktak, részint éppen ezen szobában, mely most a báró uré.

Ez volt a mrs. Durham szobája. Itt, hol

AZ ÉRTÉKESBÉ CZIKKEK DUAZTATNAK.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

S nemcsak szorosan vett szakképzettség az, mit az intézmény cölja itt elengedhetetlenül megkövetel a hivatalnoktól; hosszas gyakorlat által szereshet rutin, nem közönséges ember- és helyismeret, lélekjelenlét és tapintat, bizonyos hivatásszerű hajlam, mindez párosulva kifogástalan jellemtisztasággal: mindezeket, meg kell követelnünk egy valóságos rendőri tisztviselőtől a legalsóbb rangfokozatban épen ugy, mint a legfelsőbbekben.

Alig szükség külön hangsúlyoznunk, hogy egységes szervezet, és katonai fegyelmzettségig terjedő szigor nélkül még képzelní sem lehet hivatásának teljesen megfelelő rendőrséget.

Hogy milyen a mi választásoknak alávetett, a lehető legnyomorultabban dotált, következéské a legkevesebb arra qualificált elemekből szervezett rendőrségünk a városokban és megyékben egyaránt; hogy mennyire ironiája az inkább, mintsem képviselője az elősoroltak legfontosb köz- és magánérdekek védelmére hivatott rendőri organismusnak; s egyezőval, hogy milyen szégyenletes átsiai állapotoknak örvendhetünk e tekintetben: azt hisszük, ezt sem kell sokat fejtegetnünk.

Ismerjük mindnyájan jól; s merésznek látszik ugyan állításunk, de a ki ismeri a dolgokat: igazat fog adni nekünk, hogy a magyar közigazgatás ellen általánosságban hangoztatott s igen nagy részben való igaz vádakért tulajdonképp municipális rendőri szervezetünk a felelős.

És mindezen a bajokon, mi részünkről meg vagyunk győződve, édeskeveset fog segítni az, ha a rendőri kihágásokat s az eljárást codificáljuk, de a mai szervezetet érintetlenül hagyjuk. Hiszen az erdélyi részekben meg volt ez: ott volt a Bach-korszakból iderekedt osztrák bünt. törvény második része a kiegészítő utólagos „Erlasz”-okkal s miniszteri rendeletekkel. Azért bizony épen ugy éreztük a rendőrség hiányainak misériáit, itt az erdélyi részekben, mint amoda át.

Miért? Mert — rendőrségünk municipális volt.
 Kimondtuk a nagy szót, mely némileg vádként is hangzik. S el is vállaltuk érte a felelősséget.

az ön hintaszéke áll, volt neki is kedvencz ülőhelye. A butorok is mindugyanazok, melyeket ő használt, és az ön íróasztala előtt, néha félnapokig is elült Durham asszony.

Talán még többször foglalkozott írással, mint ön báró ur.

— Nem akarna egy percze helyet foglalni nálam, kedves jó Smitz asszony? — kérde Swen székét téve háziasszonyának.

— Köszönet, ezer köszönet báró ur! de egy percznyi vesztegetni való időm sincs. Mr. Tomlinson azonnal visszatér sétájából s akkor —

— Alkalmasint Durham asszony ama szép „angolnő”? — kérde Swen,

— Igen, igen, ugy van! felelt Smitz asszony, miközben felénk madárként, csak alig ereszkedett le az oda nyújtott szék szélső párkányára, ámbár hogy épen nincs joga e czímet viselni.

— Miért? talán épen nem szép?

— Nem szép? oly szép, a minél szebb az egész föld kerekén nem létezhetik. Ha olyan szép-e még most is, azt persze nem tudhatom, miután mostani titlété alkalmával még nem látam őt; de akkor az egész város bele volt boldulva.

A hol csak megjelent, egész csoport ember gyülekezett körül, hogy mint valami csodát bámulják.

— Az nagyon kényelmetlen lehet, azon delbölgyre nézve.

— Oh a hölgyek e tekintetben sokat ki bírnak állani, mondá a bölcselőre hajló Smitz asszony, egy csinos kis ezüst szelenczéből parányi csipet burnetot véve ki; hanem azt hiszem mr. Durham annál bosszantóbbnak találta a dolgot. Oh az aztán egy ember, mondhatom önnek báró ur! egy valódi, hogy is mondják csak, ha valaki szerezsen, és szegény feleségét halálra kinozza?

— Othello?

— Igen, igen, valódi Othello az az ember, Elhibetné-e báró ur, hogy mialatt házamban laktok, alig szölet hozzám három szót? No s a ki nem szokott beszélni házi asszonyával, ki minden kényelméről gondoskodik, ki elkészíti reggelijét,

Utóvégre is az élet nem tires, — meg lehet tán szépen hangzó, de azért mégis tires, — jelszavakat és phrasisokat követel, hanem követel egészséges, hivatásuknak megfelelő institutiókat. Hiában van meg nekünk az ideálison szép választási jogunk, hiában szabad minden hatodik évben korteskodnunk, ha e közben legszentebb érdekeink veszélynek vannak kitéve, ha rendőrségünk — rossz.

Magyar nemzeti, állami, köz- és magánérdekeink nevében tehát egységesen szervezett állami rendőrséget kérünk, követelünk!

— A főrendiház egyesült hármás bizottsága letárgyalta a vám- és kereskedelmi szerződésről, a vámtarifáról, a részvénytársulatokról és az osztrák-magyar bankról szóló törvényjavaslatokat. Az ezekről szóló jelentések tárgyalása esütörtőkre fog kitűzetni.

A képviselőház ma kezdi meg a 60-milliósi rendkívüli hitel fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A pénzügyi bizottság legközelebbi ülésében tárgyalni fogja a regnikolaris bizottság jelentését a quotáról.

— Román-magyar vasutcsatlakozás Bukarestből arról értesítik a „P. Lloyd”, hogy a román kormány kötelezi magát, azon esetre, ha az orosz occupatio zavarólag közbe nem lép, a brassó-plojesti vasutvonalból még ez évben 70 kilométer kiépíteni, ugy hogy 1879-re csak 15 kilométer maradjon hátra; nagyobb áldozatra Románia jelenleg nem képes. Bukarestben hiszik, hogy ennek következtében Magyarország az Orsova-Verciorovai vonalat közelebről a közlekedésnek át fogja adni. Az „Augs. Allg. Ztg.”-nak ellenben Bukarestből azt írják, hogy a magyar kormány akadályokat fog gördíteni az új vasutvonal kiépítése ellen, mivel a román kormány nem volt figyelemmel az egyezésre, melynek értelmében a vasutat Plojestől Predealig ez év máj. 13-ig ki kellett volna építeni. E vonalon az építés már régtől fogva megszünt, mivel a kormány nem rendelkezett pénz felett, s Crawley és társai vállalkozókat nem fizethette. Ez utóbbiaknak a kormánytól 4 milliónyi biztosítékuk van s szívesen felhagynának a további építéssel, ha csak cautionukat visszakapnák. Altitól a tárgyalások folyának a felett, hogy a Plojest-predeal vasutvonal

ügyel, hogy az ajtó kilincsek, pokó ládák — tisztességgel legyen mondva minden ragyogjon, mint a tükör, az feleségével sem beszél, abban bizonyos lehet ön báró ur.

Madame Smitz lesimítá kezével fekete seiyem kötényét, s várt egy perczig, ha valjon Swen kétésebe fogja-e vonni ez állítás igazságát. De mivel a fiatal ember gondolatokba merülve fejét kezére hajtva, mozdulatlanul ült székén, a nélkül, hogy valamit válaszolna, így folytató Smitz asszony:

— Igen, igen báró ur, ebben bizonyos lehet ön, mert egy házi asszony — tudniillik a melyik jó szívrő — többször tesz néha lakóiért, mint egy anya tulajdon gyermekeiért; és aztán mi a köszönet ezért a legtöbb esetben? Hogy az ember előzőken házi asszonyáról csak hamar elfelejtkezik, s ha aztán pár év múlva ismét visszakérül a helységbe, ugy tesz mintha nem tudná, hogy az egész városban neki vannak a legszebb butorozott, legdiszesebb szobái, s azok helyett, csak hogy a szegény asszonyt bosszantsa, elmegy és Bartelman asszonynál fogad magának szállást! Bartelman-nél!

Smitz asszony a szalag végeit ismét egész erőlylyel lökte hátra, s megvető pillantást vetett a nyitott erkély-ajtón keresztül a terrasse-os villa felé, mely a reggeli napfényről oly vidám színben ragyogott, hogy bárki más elfogulatlan szemlélő, semmi visszatámasztót nem talált volna azon gondolatban, hogy Bartelmannál lakjék.

— De én tudom, hogy mi házította mr. Durham-ot arra, hogy oly nevetséges módon válassza ki lakását, folytatá Kobé asszony, mind ingerülten. Az én házam nagyon terjedelmes, és így Durham uron kívül még mások is laktának abban.

Akkor aztán könnyen megtörténhetnék, hogy Durham asszony a lépcsőkön egy szép csinos fiatal bárával, semmi czélzás báró ur, semmi czélzás! találkoznék és aztán ismét olyan jelenetek fejlődhetnének ki, mint akkor, midőn mister Wesley Bob is a házánál lakott velők együtt.

— S mi történt akkor?

— Hát bizony Bob egy bohó fu volt, alig

Hirdetési díjak

Határoz hasznosított gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos, Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 56.). Hasenstein et Volger (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben: Hasenstein et Volger hirdetés közv. irodája. (Weissbörse) hirdetések felvételéi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Serwintér 5. sz.

Nyitlertéi czikkok gármond sorj után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

építési engedélye Crawley és társaitól elvételések s az a szabadalmazott cs. kir. osztrák államvas-utársulatra ruházassék.

— Az egyesült ellenzéki kör elnöke, br. Bánhidy Béla, a párt megbízása folytán érintkezésbe lépett a kormánypárti kör elnökével a képviselőházi helyesre véget. G. rove a kormánypart nevében közöszéget jelenté ki az iránt, hogy a szükséges helyek az egyesült ellenzéki kör átadásának. Az egyesült ellenzék a ház balközépi padjain kíván helyt foglalni.

— A román kormány — mint a „B. C.” értesül — kijelentette, hogy az általános román vámtarifa életbe léptetése után egyelőre nem követel az Ausztria-Magyarországból bevitt áruk eredetéről okmányokat; de egyidejűleg arra hivat fel külügyi hivatalunkat, hogy indítassanak meg minél előbb a tárgyalások azon áruk megjelölése czéljából, melyek bevitelénél azok eredetét bizonyító okmányokra szükség van; addig míg ezen tárgyalások befejeztetnek, az eddigi eljárás fog tartatni.

A keleti kérdés.

Suvaloff gróf missiójára még mindig a leg-sűrűbb leplet iparkodnak borítani Pétervárotról. Addig is azonban, míg „csak Suvaloff és a londoni cabinet, előtti ismeretes” javaslatok tudomásra jutnának, a pétervári főoficiósus lap ajánl egy megoldást, mely egyedül practicus, mérekelte és lehetséges. Törökország szétdarabolása és fölcsatása nem lévén kívánatos, ajánl egy „combinatiót”, mely ugyan nem tudni miből áll, de meghagyja Törökországot Törökországnak, és a keresztény népeket tributarius ugyan, de a török kormányzattól független népekül. Ezt a „combinatiót” is bátran meg lehet hagyni combinatióknak azzal a pótcambinatiójával együtt, hogy monarhiának bizassa meg magát az európai congressustól Bosnia kormányzatával.

A Romániában táborozó orosz hadakról jelentik a Timesnak: A 42. hadtest, néhány nap előtt mozdulatot hajtott végre a Gyurgyevót Bukaresttel összekötő vonalon, a 11. hadtest pedig, mely az említett posztókat tartotta megszállva, nyugat felé az Argis folyó mellett egészen Piteștiig húzódtott. Katonai szempontból véve, ez elővigyázati rendszabály, melyet alig lehetett el-

tízennyolcz éves, de ugy nézett ki, mintha huszon-négy évet is betöltött volna és szép, festeni való szép, azt még ellensége is megadhatná neki. Csak az előtt néhány nappal jött volt át Angliából, hogy mint mondá, pisztrangkora halálszón, de én azt hiszem azért, hogy lehető sok boldogságot követhessen el. Durham-ék és ő örökké együtt jártak, mindennap együtt mentek sétálni, kocszni, lovagolni, s egy sziv s egy lélek látszottak lenni. De egy este, midőn a szokotnál későbben jöttek haza, én a folyosón álltam, s világitottam nekik, az mondta mrs Durham: „én oly fáradt vagyok, szeretném, ha valaki felvinne most a lépcsőkön.” Alig mondta ki az asszonyosság e szavakat, midőn mr. Bob már felölelte őt, s mint egy kis gyermekkel felfutott a grádicson, Durham ur alatt maradt, s utánuk nézett. A lámpa világa épen arcára esett, s a mig élek soha el nem feledtem azon arczikejezést. Vonásai ugy elsőbűtültek mint az éjszaka, s fogait ugy csikorgatta, hogy tisztán lehet hallani.

Másnap reggel hirtelen elutaztak, ámbár előbb egy volt, hogy az egész nyarat itt töltik. Oh higgye el báró ur, ez a mr. Durham még gonoszabb bármely fekete szerezcsennél. S az a szegény mr. Bob!

Oly megtestesült képét a fájdalomnak nem igen láttam még, mint az övé, midőn a kocsi tova rohogott Durhamékkal! Elhiszi-e, hogy teljes négy napig egy falatot sem evett?

— Ugy minden esetre eljött volt ideje, hogy Durham ur elutazék.

— Hova gondol ön báró ur? kiáltott fel Smitz asszony nehezelt hangon; nem nem, csak adjuk meg mindenkinek az igazat, én Durham asszonnyról a világ minden kincséért sem mondhatnék valami rosszat. Hogy valami rosszat cselekedjék, arra ő igen is büszke, ámbár hogy arra megint épen semmi oka sincs, hogy büszke legyen, mert szabaleánya Lucy beszélt nekem — különben ne hogy azt gondolja, felőlem báró ur, hogy én lakóim titkai után fűrksződöm, de azok a lányok elmondják az embernek, ha akarja hallani ha nem — Lucy tehát beszélt nekem, hogy mrs. Durham nem is angol nő, hanem német születésű, még pe-

mulasztani, minthogy Argis folyó nyugaton az első védelmi vonal, mely által biztosítható az oroszoktól Moldva és a Duna közt. De e vonalak megszállása által nemcsak nagyobb lett az oroszok által occupált terület, hanem a Kis-Óláhországban táborozó román hadseregnek elvágott összeköttetési vonala a bukaresti főhadiszállással, és egy orosz hadtest választja el a román sereget a fővárostól. A román kormány tiltakozást intézett Oroszországhoz és ágenséi által a többi hatalmakhoz is. A katonai tekintetek most is, mint már előbb is összeköttetésbe jöttek a politikai tekintetekkel, és az előbbiekből győzték, minek következtében csökként Oroszország reménye, hogy a román kormányt ráveheti a csebb vett conventióra.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház május 10-iki ülésében betérjésztetvén a pénzügybizottság jelentése, folytatott a népgyűlések iránti kormányrendeletre vonatkozó postamegyi kérvény tárgyalása.

Balogh K. Mocásy indítványára szavaz. Gr. Apponyi Albert kiemeli, hogy a konzervatív politikának legsajátabb tartozéka a fennálló jogállapot tisztelése, a többi jogállapot ellenzékéi padokon) s e tekintetben ellentétül nem a valódi liberalizmust, hanem csak a despotiát és az anarchiát ismeri.

Az ily konzervatív politika csak azon kiválmak és garanciák nagyobb mérvében különbözik a helyes liberalizmustól, a melytől függővé teszi ép a létező jogállapot szabadabb irányban fejlesztését. A konzervatív politika tehát nem ismeri a létező törvényes szabadságok elvét; sőt inkább azoknak minden irányban való védelmezését sorozza feladatai közé. S mert e szempontoknak, melyeknek — ismétli — a józan liberalizmus a konzervativizmussal találkozik — Szilágyi Dezső indítványa teljesen megfelel; lelke egész melegevel ajánlja azt a t. háznak elfogadásra.

B. Kaas Ivor: Szükségesnek tartja tisztába hozni azt, vajon szókásjog-e Magyarországon a gyűlékezési jog, vagy nem. Szóló állítja, hogy igenis az. Ma, midőn a politikai jogok ki vannak terjesztve az egész nemzetre, a gyűlékezési jog minden politikailag jogosult polgár öröklött joga. Szóló óhajtván, hogy a magyar képviselőház mindig becsületes politikát helyeseljen, kéri Szilágyi indítványa elfogadását. (Helyeslés.)

Ragályi Nándor kívánja, hogy miután visszavetették az István-napi szent rendeletet, vegyék vissza e profanus rendeletet is.

Orbán R. és Almásy pártolják a Mocásy javaslatát.

A vita ezzel befejeztetvén, Vécsey bizottsági előadó a bizottságnak erre vonatkozó javaslatát elfogadásra ajánlja.

Szilágyi Dezső nem tartja helyesnek, hogy a kormány a népgyűlések megakadályozása által elzárja magát a közvélemény nyilatkozataitól, még ha joga volna is reá. Ha a kormány bármily alakban mellőzi rendeletét, szóló kész visszavonni javaslatát, de míg az fenntartatik, gondolja meg a többség, hogy szavazatával mindeu más kormányt ugyanazon jogot adja meg

dig nagyon szegény német leány volt, kit Durham ur csak úgy az utcáról szedett fel.

De a mint mondtam is, ki adna hitelt az ilyen haszontalan fecsegésnek! Annyi azonban bizonyos, hogy Durham asszony ép oly jól beszél németül mint én, vagy ön báró ur; és hogy a gyermekeké is így beszéltek németül, hogy csupa öröm volt hallani.

— Hány gyermekük van?

— Kettő, egy fiú s egy leány. Akkor olyan öt és három évesek lehetnek.

Edgar és Kitty volt a nevük; nagyon kedves kis apróságok voltak.

Edgar — de most már igazán mennem kell, hallgatson csak oda báró ur, mint rángatja az a mr. Tomlinson a csengettét! Ön ha már egész egy óra óta várna is reggelijére, még sem eszenné oly dühösen, ön pedig báró s ő csak egyszerű mester. Oh ezek az angolok, ezek az angolok!

Smittz Kobéné sietve hagyta el a szobát, oly gyorsan haladt, hogy fejkötő szalagjai, mint vitorla lebegtek utána, s sietőse előgé tanusította, mennyire szívén fekszik, hogy a mr. Tomlinson kényelme ne szenvedjen hiányt.

Swen, mihelyt Smittz az ajtóban betette maga után az ajtót, oly izgatottan ugrott fel székről, mi az éleslátásu hölgynek, ha jelen van, sok gondolkodásra adhatott volna okot.

Egy párszor sebes léptekkel került meg szobáját, azután nyíltan elővette látoztatót, hogy a napfényben uszó nyírlak felé átpillantson, s látva, hogy ott éppen semmi nézni való nincs, ismét letette kezéből, hogy újból kezdje az alás s fel szaladgálást.

Tehát ez eszménykép, ez álmaiban megjelent képét, létezik, s itt az ő közvetlen közelében; ő volt azon fehér alak, kit egyszer a lemenő nap fényétől körülfogóváza a rászozatra dülve megpillantott! és ez ábrándkép egy férjes nő, oly férjnek neje, ki általában feltételezésével kinoxza őt, és egy méltatlan férjnek, az kétséget nem szenved, mert ugyan mikor lettek egy nemeskeblű nőnek érdeime férfi s különösen férje által elismerve! a régi történet megújulása volt ez ismét, melynek sötét fejezetei

s elvonja a jogállapot védelmét minden oly alkotmányos jogtól, a melynek védelmére nem mutatunk fel írott törvényt. Ajánlja hat. javaslatát. (Élénk helyeslés.)

Tisza miniszterelnök előtte szólónak válaszolja, hogy a házban hivatalosan kijelenti, miként e rendelet minisztertanács megállapodás, s így mindenki tudhatta azt, hogy nem pusztán szólónak tényéről van szó. Azt mindenesetre meg kell gondolni mindenkinek, nincs-e ott aggodalomra ok, hol a serdülő ifjúság oktatása olyanokra van bízva, kik oly tanokat hárthatnak, mint előtte szóló, ki beszégekben nem forradalmi, de az utcai zavargási tan theoretikus hirdetésbe. Nem forradalmiak e tanok, mert azokhoz nagyobb eszmék s nagyobb emberek kellenek. Szóló nem mondja, hogy soha se létezik egy nemzetnek azon joga, hogy midőn törvényei lábbal taposásával szemben minden eszközt hiába kísértvén meg, a desperáció eszközeihez is nyúlhasson, csak hogy a tan, mely erre minden egyes embert feljogosított-nak tart, az utcai zavargás tana. Szóló a gyűlési jog létét soha sem vonta kétségbe, de a rendelettel szemben a kormányban is vannak köteleességek. Maga a szóban forgó rendelet sem tagadja azt meg, mert azóta is tartottak népgyűlések. S ha vannak is, kik csekélyeseknek tartják a kormányelnök bántalmazását, de az bizonyára mindenki komoly körülménynek tartja, hogy az országgyűlés egyik pártjának értekezleti helyiségei is megtagadtattak. S midőn más vidékeken is ilyesmi helyzeteket keltettek, kötelessége volt gondoskodni a kormányban.

Csak ez volt a kormány ideiglenes rendeletének oka és célja. Apponyinak válaszolja, hogy soha el nem ismerheti, miként az ország belbékének fenntartása csak a konzervativizmusként képezne feladatát. S ha Apponyi a konzervatív elvek hívének vallja magát, miként képes támogatni oly tant, a minőt itt e házban hirdetnek. Semmi egyébre nem kéri a ház tagjait, mint a képviselői kötelességek komoly teljesítésére. A kik veszélyezve látják a kormány kezében az ország szabadságát, szavazzanak a kérvényi bizottság javaslatára ellen. (Élénk helyeslés.)

Szilágyi Dezső tanfai működése fölött jogosult és szakértő bírónak nem ismeri el a minisztert. Szóló lelkiismeretesen teljesíti tanári kötelességét, tanítja az ország törvényes és alkotmányos jogát. De a miniszterelnök az, a ki mint ellenzék vezér mindig hirdette azokat, s a miniszteri széken mindig megfellegette róluk. (Élénk helyeslés.)

Tisza miniszterelnök előnék tartja előtte szóló képviselői múltját is arra, hogy következtessék az országgyűlési házban is ítéletet mondjon róla.

A ház ezután névszerinti szavazás után — 161 szavazattal 129 ellenében — elfogadta a kérvényi bizottság véleményét. 120 képviselő távol volt.

Ezzel az ülés véget ért.

A párisi kiállítás.

(Saját levelezőnkől.)

Páris, 1878. május 8-ikán.

24—26000 látogatója van mára kőtárlatnak; természetes csak azt látják, mily remekmű

ből ő már olvasott egyszer, midőn szemei felnyitak, hogy bépillantson az ujjakkori élet-viszonyok zűrzavarába! a régi történet, melynek hőn imádtott, szerencsétlen anyja volt sajnálatra méltó hősnője! a régi történet, melyet ismét meg ismét át kelle olvasnia, a világban való forgása közben!

És nem a sors keserű ironizációjának tünhetett-e fel előtte, hogy éppen ő lett most ünnepélyesen meghívja, hogy reá nézve annyira gyűlöletes látvány tanuja legyen? Minő véletlenség, mily alattomos ördögi kéz működhetett ebben közre?

Most hirtelen feltárlt az ajtó s belépett rajta Benno, kalapja, mint rendesen, félfélőre csapva, tanuló könyveit, melyekből az egyetlenem felett, hona alatt, s kezében valami tárgyat tartva, mely egy kissé avult selyem zsebkendővel volt betakarva.

— Mi a manót hozol itt nekem? — kérde Swen, — midőn Benno kalapját, pálcáját le rakva az asztalra, a kezében tartott bőbonyált tárggyal, ünnepélyes és titokzatos arc kifejezéssel megállt előtte.

— Valamit a mi téged nem kevésbé fog megörvendeztetni kedves drága barátom, — felelt Benno.

Nézz ide, e szavaknál csendesen levette róla a zsebkendőt, s egy átlukgatót papírdarab-bal bektött üvegkántát tartott eleibe, melyben kis fa lajtorján egy nagy, levélt béka áll, nézd csak e szende teremtet, mely nagy szelid szemével oly okosan néz reád, melynek gyengén pihegő kábe örömteli várakozásban, nyugtalanul dobog előd. Még tegnap nyugodtan élvezte a szép természetet, gondatlanul ugrálva levéről-levére, és ma reggel már a légszivattyu alatt állt, magánosan, elhagyatva, segélytelenül, szívtelen bakók állták őt körül, gyönyörrel nézték kinyitát, s mialatt e vad bánásmód feletti méltó elkeseredés a szegény állat keblét mind magasra, dagasztá, pokoli örömmel várták a percet, midőn az őt körülvevő légmentes űrben, utolsó fog lehelni s kiadja lelkét.

(Folyt. köv.)

lesz a bevégzett egész, de kiállítva még keveset. A világtárlati bizottság ezt azzal igazolja, hogy 67-ben, midőn ő felsége a fr. császár megnyitotta, még semmi sem volt kész. 55-ben pedig nem csak a berendezés, de a megnyitás határnapja is 2 héttel elődátott, míg az idei tárlat, noha szintén szenved az általános késési fatalitásában, maj. 20-ára látogatóinak minden lehetőséget fog mutatni. Addig különféle munkálatok, kalapácsolás, fűrészelés stb. sértik a vendégek hallgatóit; egyedül a magyar cigány felel meg a francia mulató kedvnek, a látogatók és az őket eldicserő francziapokigányeinek; bennök találják egész vigaszukat a francziák júliusig, a midőn a concertek kezdődnek. Épen ma láttam, mi rám nézve kedvesen hatott, hogy a magyar csárdából a cigányok által hazott „három a táncz” taktusában távoztak a hidegvérű angolok és komoly (ilyen is létezik) francziák. A magyar osztályról ezúttal nem szólok, a mennyit mondani lehet, az elmondottakban benne van foglalta; ezt még legelőbb azzal egészíthetem ki, hogy a cigányok (új magyarok ha úgy tetszik) mentegélik magukat minden magyar földi elött, hogy a kőtárlat megnyitása alkalmával Mac-Mahon maréchal fogadtatásakor a megkezdett „Gott erhalte”-t jerekesen Rákóczyval folytatták; megbotcsátható nekik, hogy a hivatalos rendeltetést folytán (gr. Szapáry és Harkányi uraktól) a „közönség” fogalmát akarva nem akarva összezavarták. A magyar osztály berendezése nagyrészt még hátra van, számos föliratok Liányzanak, a nemzeti lobogók sincsenek kellő számban feltűzve, e körülmény valamint a nagy szerepet játszó osztr. oształy szomszédosága, nemzeti színezetét (oształy lunknak) gyöngíti, ilyenféle jeleneteket, valamint az osztr. hymnus affájra még a nem egészen laikus elött is egész megjelenésünket a párisi tárlaton osztráknak keresztelte el.

Egy futólagos rövid leírás a magaslaton emelkedő Trokadero palotán kezd meg, belsejéről csak akkor mondunk ítéletet, a midőn az imposans félkör képező fonséges mű (Davidov és Bordaistól) be lesz végezve; építészeti szempontból nem lehetne határozott modort föltálni benne, mi elegendő ok arra, hogy a franczia izlés hűségát növelje egy ily épületnél, mely örök emlékek fönmarad, noha a Trokadero kaszkadja, a honnan a félkör kétkarulag ágazik, a tárlat legművészeibb része, alatta a vízruhahat basin, mögötte a vízveszén át mint fátylon az egész tárlat terét láthatjuk, azonkívül a két emelvény a „levegő és víz”; szimmetrikus felosztásban a 6 vizágész jelképe, valamint lejjebb az aranyozott négy állati alak: „örök”, „ló”, „elefánt”, „viziló” meglepő látvány. A cascade disztimények; a vizjáték csudálatos constructiója; a Trokadero előtti félkörben elterülő parkot izéstelejes virághalmok — disztik száz meg száz színnel illusztrálva. E parkban van chinai, svéd, norvég, japán és algi ri pavilon, az utóbbi részletes leírását, mint mely tanulmányozásra méltó, leírásunk egymásutániságában találják majd olvasóink; a Jona hidján átjutunk a Szajna balpartjára, mely a tárlat terét metszi; jót látjuk a tengeri hajók kiállítását, kikötőhöz tartozó eszközöket, a csónakázási sportot, a tengeri viz aquariumot. A Champ de Mars palota előtt, melynek főkapuja szemközt van a Trokaderóval, ez utóbbihoz hasonló parkkal bir, terjedő pázsítját, számtalan szobrai, mechanikus tavacska, csermelyei, mezei hídacska, labirintjai, vizjátékai, kioszkjai, zöld ültetett fái és illatos virágágyai egy egy lölekmelők kép; általában a kertek a kiállítás leg-szebb látványai közé tartoznak.

A Champ de-Mars pavilon (üveg és vas állományból), a londoni cristal palasthoz hasonlít, a parist a színes üveglablak, továbbá homlokzatán egymásután sorban az államok czimerei és flaggejai, középen, a koronát bár nélkülöző, tekintélyes franczia cimzer teszik magasztossá. A Ch. de Mars pavilon (vele szembe állva), jobb oldalán az idegen osztályok, szembe (középen) a szépművészeti, balról a franczia sectio különféle osztályai vannak; az átnevet oly könnyű és kényelmes, hogy az idegen nem tévedhet. Catalogus kaphatásá meg sürős kíváncsálom, azt hiszik, hogy legalább 25—30 kötetből fog állani (ára 60—70 frt lesz) mit a 67-ki tárlat egy két 2 kötetes universalis catalogussal pótol, ez, valamint a rendezések kiegészítése, a tárlattal való komolyan foglalkozást nagyon akadályozza, (néhány osztályba be sem engednek.) Legközelebbi levelem már valószínűleg a párisi tárlat művészi egészének egyes mesterműveivel és összehasonlításával fog foglalkozhatni, addig kénytelenek vagyunk a maig a földön legkitűnőbb nagy kőtárlatnak csak jelezését adni.

Egy pár érdekes kis kiállítási hírt sem hallgatunk el. Első vasárnapon 79,769 látogatója volt a Champ-de-marsnak. — A franczia képviselőház több tagjainak kérvénye, hogy testületek szabad bemeneti jeggyel járhasanak, nem lett elfogadva, de a „privilegizált időt 8—10 óráig reggel, midőn a közönség hozzá nem férhet, 1 trkos jegyek mellett rájuk is kiterjesztették. — A republikanus lapok egy internationalis banquetet terveznek, melyre a magyar, cigány és törökzene is meg lesz hiva.

A kőtárlati vendéglők, buffetek Párisban (a 67-ikihez képest is) nagyon drágák.

A tárlaton számos a tulajdonjog szentségei elleni kísérletek történtek már, de a 400 arányosan felosztott városi rendőr mindannyiszor közbelépett.

Egy pár érdekes kis kiállítási hírt sem hallgatunk el. Első vasárnapon 79,769 látogatója volt a Champ-de-marsnak. — A franczia képviselőház több tagjainak kérvénye, hogy testületek szabad bemeneti jeggyel járhasanak, nem lett elfogadva, de a „privilegizált időt 8—10 óráig reggel, midőn a közönség hozzá nem férhet, 1 trkos jegyek mellett rájuk is kiterjesztették. — A republikanus lapok egy internationalis banquetet terveznek, melyre a magyar, cigány és törökzene is meg lesz hiva.

A kőtárlati vendéglők, buffetek Párisban (a 67-ikihez képest is) nagyon drágák.

A tárlaton számos a tulajdonjog szentségei elleni kísérletek történtek már, de a 400 arányosan felosztott városi rendőr mindannyiszor közbelépett.

Elsass-Lotharingiai nagyharczesség.

(Saját levelezőnkől.)

Strassburg, máj. 8-án.

(□) Nem mese, de komoly dolog.

Az annectált tartományok nem fognak többé koronatarományt képezni, hanem önállóságot, mint például Báden, Württemberg, Bajorország saját uralkodóval, saját országgyűléssel s az önkormányzat többi apróságával.

Nagy szemérmetességgel lépett föl ez a hir kezdetben, irulva-irulva, miután azonban minden oldalról tetszéssel és batoritással fogadták, valószínűsá most már csak idő kérdése.

A vitaközlések most már csak a körül forognak, mily alakot nyerjen az új országcska.

Legvalószínűbb, miszerint nagyharczesség lesz a neve, a trónt mindig a leendő német császár foglalja el, residenciája természetesen Strassburg lesz, ugyanitt tartatá uléseit az országgyűlés. Ministerium, miként egyéb országcskákban, csak egy lenne, mely a kormányzat különféle ágazataihoz képest több igazgatóságot foglalna magában.

Valami báró Roggenbach, kiről mondják, hogy a legapróbb részletekig kitűnően ismeri az elsass-lotharingiai viszonyokat (talán mint spion működött itt hosszú ideig a házru előtt, hogy e speciell ismeretekre szert tehetett) Berlinbe lett rendelve, hogy tanácsaival ez ügy tárgyalásában részt vegyen.

Kétségtelen, hogy e mozgalom Bismarcknak kezdeményezéséből indult meg, célja természetesen az akar lenni, e tartományoknak Franciaország felé való gravitálását megakadályozni, illetőleg a népség szemébe port hinteni azzal, hogy önkormányzattal bíró ország.

Ez a szemfényvesztés lihetőleg meg fogja tenni hatását sok olyannál, mi minden német alattvalóság dacára még mindig francziának érzi magát.

Mégis okos egy ember ez a Bismarck, jól tudja hol fekszik a dolognak a bibéje.

Néhány órai itt tartózkodásomat fölhasználtam annak megtekintésére, mennyire haladtak az erődítési munkálatokkal, utolsó épen egy év előtti ittlétem óta.

A haladás nagy; a tulajdonképeni várát garnírozó fort-ok nagyrészt készek már, némelyekben katonaság van elhelyezve.

Melepetésemre sok új magánépítkezéseket láttam a vár környékén; én nem reszkírozok ilyesmire egy fél ezüstmárkát sem; ki tudja egy-két év múlva marad-e belőlük csak egy kő is a másikon? ...

A TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Kolozs megye közlgaazgatási bizottsága

főispán gr. Eszterházy Kálmán elnöklte alatt f. hó 3-án tartotta meg rendes havi ülését, melynek lefolyásáról a következőket jegyezzük fel:

Legelőbb főispán bejelenti, hogy a megye nagy részében mutatkozó inség enyhítésére, részint kölcsön, részint pedig könyöradomány képen a belügyminiszter által 5000 frt segély utalványoztatott, mely a következőkép osztott fel:

a tekei-járás inségesei részére	1600 frt.
az örményesi „ „	1600 frt.
a mócsi „ „	500 frt.
a b.-hunyadi „ „	500 frt.
az almási „ „	500 frt.
és a gyalui „ „	300 frt.

továbbá a n. m. pénzügyminiszter által az inséggel sújtott vidékek nem közzvetlen adófizetőinek összeírása elrendeltetvén, a m. kir. adófelügyelő utasított az összeírandó inségesek részére adóbefizetési halasztást engedélyezni.

Gyarmathy Miklós alispán havi jelentéséből megemlítjük, hogy a megye kögyűlése a f. hó 3-án tartott ülésében a közmunka ügykezelésére nézve több igen fontos, s az eddigi gyakorlatól eltérő határozatot hozott, melyek a közlgaazgatási bizottsággal közöltetni fognak. Az ideí föállítás eredménye elég kedvezőtlen, a mennyiben a kivetett 388 főnyi jutalékból csak 259 fedezetet s így 129 fő hátrálék maradt, minek fedezésé részint a felülvizsgálatra küldött 351 egyén, részint pl. a távol maradtok előállításával remélhető. A póttartalék jutalékában csak egy hátrálék maradt.

A személy- és vagyonbiztonság kedvező.

Bejelentésre minősült fegyelmi ügy nem fordult elő.

Dr. Nagy József megyei főorvos havi jelentése szerint az egészségügyi állapot nem igen kedvező, leginkább előfordultak a hurutos kórnek s a váltó-láz is fellépett.

A roncsolt torokból összesen 5 községben 12 esetben fordult elő, kik közül felüldült 5, elhalt 7.

A megye területén levő gyógyszerárak megvizsgálatván: hiány nem mutatkozott.

A mócsi megyei kórház felszerelése igen silány, ugyanynira, hogy a betegeket ma-holnap nem lehet ottan fehé- és ágyneművel ellátni, minek meggátlására gyűjtés fog eszközöltetni.

A központi feygyezkek közt betegülési eset nem fordult elő.

Mark Ferencz kir. adófelügyelő havi jelentése szerint april havában a b.-hunyadi és kolozsvári kir. adóhivatal területén befizetett 28365 frt 85 kr, a mult év april havában történt 24471

frt 12 kr. befizetéssel összehasonlítva mutatkozik 3894 frt 71 kr kedvezőbb eredmény, mely azonban az által jött létre, hogy időközben számos község csatlakozott ezen adóhivatalokhoz.

Székely János kir. főmérnök havi jelentéséből megemlítjük, hogy az állam-utak jó karban vannak s az apahida-sz.-régeni államuton a korpádi tetőn bekövetkező suhadás folytán létrejött közlekedési nehézség is elenyészlett.

A folyó évre engedélyezett fedanyagból kiszállított 1018 kavics halom 5570 forint értékben.

(Vége köv.)

Jogi rovat.

Kivonat a „Hivatalos Értesítőből.”

— Doba Bálintnak gr. Vas Ádám és Sándor Bertaelleni ügyében, ez utóbbiaknak 77,033 frt 60 krajczárra becsült ingatlanai junius 1 én eladatnak.

— Marillai Miklósnak Rátz Miklós elleni ügyében, ez utóbbinak 8918 ftra becsült mikházi ingatlanai jun. 13-án eladatnak.

— A sz.-udvarhelyi kir. törvényszéknél egy irodaigazgatási állomás betöltendő.

— A kolozsvári hitelbank- és zálog-kölcsön társulatnak Grün Izrael elleni ügyében, ez utóbbinak 60,881 frt 38 kra becsült kolozsvári ingatlanai jul. 15-én eladatnak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. május 14.

— A kolozsvári m. kir. tud.-egyetemeti orvostanhallgatók „segély egyetők” javára 1878. évi május hó 25-én a „lövölde” helyiségében zártkörű nyári táncvigalmat tartanak. Belépti-díj személyenként: 1 frt 50 kr. Belépti jegyek a meghívó előmutatása mellett a „Nemzeti Szálló” 8. száma szobájában válthatók május hó 25-én d. e. 9—1 d. u. 3—5 óráig, azon túl a helyszínen. Kedvezőtlen idő esetén a közönség falragaszok által fog értesítettetni a táncvigalom megtartása napjáról. Kezdeté délután 5 órakor.

— A Székelyföldről, mely ez idő szarint oly sok örvendetes tudományos kutatás és figyelem tárgyat képezi, dr. Herbach Ferencz tudósunknak szerfelett becses geológiai munkája is megjelent. A könyv egy nagy vastag kötetet képez, Sárdi, derék festőnek 32 kitűnő kőnyomatu rajzával és egy szép földtani térképpel van ellátva s a következők címet viseli: „A Székelyföld földtani és őslénytani leírása dr. Herbach Ferencztől.” A becses mű német nyelven is megjelent s mindkét kiadás költségeit, a mi 3 ezer forintot tesz, a kormány hordozta. A Székelyföld hálálal tartozik ezért mind a derék tudósnak, mind a kormánynak.

— Az ugynevezett dramaturgiai bizottság színházunknál, melyről tegnap emlékeztünk meg, nem arra lesz hivatva, hogy az új darabok előadhatóságát ítélje meg, hanem, hogy az állandó ellenőrző és bíráló szerepet vigye az előadások felett s véleményét bizalmasan közölje az intendatúrával. A bizottság kiváltsága pedig az, hogy tagjai a próbák és előadások alatt a színpalak között is megjelenhetnek, a mi ezidő szerint, igen helyesen, senkinek sincs megengedve.

— Vidor Pál és Szombathelyi B. Vasárnap léptek fel először a népszínházban. A ma érkezett budapesti lapok a következőkép nyilatkoznak e föllépésről. Az „Ellenőr” ezeket írja: Vidor rokonszenves alakja és tiszta csengésű, egésséges hangja legelőb megjelenésével megnyerte a közönséget, méreseket, a szélsőségg duhajkodó fogásoktól ment játékával pedig e tetszést még tetemesen fokozta, úgy, hogy néhány sikerült dal ismételnie is kellett. Vidorral a népszínház határozottan egy igen jó és szükséges taghoz jutott. Szombathelyi gondosan és ügyesen játszotta a pusztabíró szerepét. A szorongásig megtelt színházban, az új szereplők mellett természetesen Soldosné aratta a legnagyobb tetszésnyilatkozatokat gyönyörű dalaival. A „Közvélemény” szerint Vidor szép hangu, ügyes énekes, nem lenne kár, ha alkja magasba lenne, de ez nem látszik hátrányának, mert könnyen mozog, tud játszani, van benne melegség s hangja kellemes, tiszta, csengő. — A közönség jól fogadta. — Szombathelyi a pusztabíró szerepét játszta. Jó színész ő is, a kinek a népszínház jó hasznát veszi. Az „Egyetértés” most csak röviden azt constátálja, hogy a közönség jól fogadta az újtagokat, s hogy Vidor határozottan legjobban tetszett.

— A székesfehérvári színtársulat pozsonyi működése ez ideig laza pártfogás mellett folyik; habár Gerecsné fellépte kedvező hatást tett a közönségnél. Gerecsné „Lammermoori Lucia” szerepében szerdán lépett fel először, s mindvégig hatással énekelte nehez szerepét; utána Caravatti baritonista és Fekete arattak leginkább tetszést.

— Necrológ. — Ázbej István és neje Tüzes Anna a maguk és gyermekeik, a bánatos szülői szív mély fájdalomával jelentik kedves fioknak: Ázbej Bogdán kolozsvári egyetemi orvostanhallgatónak élete 20-ik évében a haldoklók szentségeinek buzgó felvétele után — hosszabb sorvadást következtében — f. hó 12-én d. u. 6 órakor történt csendes kimulását. A megdicsőültnek földi részei f. hó 14-én délután 5 órakor fognak a szülői háztól a köztemetőbe örök nyugalomra kikisérteni; lelkeért pedig az engesztelő szt. mise áldozat az örmény kath. szert. egyházban e hó 15-én reg,

geli 8 órákor fog a Mindenhatónak bemutatni. Szamosújvárt, maj. 13-án 1878.

— **Halálozás.** Thomas Gottfried, a nagy-szebeni rom. cath. elemi-iskola kiérdemült igazgatója, e hó 12-én, életének 73-ik évében, Nagy-Szebenben meghalt.

— **Voczelka Ede** siremlője javára tegnapiótt tartott meg M.-Vásárhelyt a „Transilvaniá”-ban azon hangverseny, melyet a „Dalkör,” a „Zene-egylet” s több szíves közreműködő rendezett. A műsorozat minden egyes pontja a legfőbb eredményre folyt le s a programm is csak annyiban változott, hogy gr. László Vincze ur kedettségére miatt nem énekelt, azon pécet dr. Vályi Gábor ur volt szíves gyönyörű énekével betöltött. Zongorapavhár, szűnni nem akaró kihívás bőven kijutott a közreműködőknek, kik a nemesezél iránti ügybuzgalommal siettek életet adni azon szép eszmének, mely diadalt ült ez estén s a kegyetlenek megemlékezésnek oly szép jelével tündökölt. Méltó elismerés és köszönet illeti ezért mindeniket a nemesezél iránti buzgalomért; továbbá dr. Csiki József urat, mint a „Dalkör” elnökét, azon fáradhatlan ügybuzgalomért, melyet ez eszme sikerre juttatásában kifejtett.

— **Ünnepély** volt szombaton a képművészeti csarnokban; az építő országos bizottság zárulását összekapcsolták a tanácskozási terem fölavatásával s a csarnok építése körül legtöbb érdemeket szerzett főurak arcképeinek fölfüggesztésével. Majláth György, Trefort Ágoston, Pulszky Ferenc, Ráth György apát arcképei, ezek élethű kivitelben. A megítéltetettek magok is eljötték ezen alkalomra, hozzájuk Gregus Ágost intézett beszédet. Majláth és Trefort válszoltak, megköszönve a nagy megítéltetést, és igérvén, hogy lelkük egész erejével fogják továbbra is a csarnok és a magyar képművészet ügyét előmozdítani. Eljenzések közt ért véget a jelenet.

— **A Petőfi társaság** tegnapiótt délelőtt havi ülést tartott Éjszaki Károly elnöke alatt a mérnökegyesület nagytermében, mely egészen megtelt érdeklődő közönséggel. A felolvasások sok élvezetet nyújtottak és megérdemelt elismerésben részesültek. Négy László urn sikerült költői levéllel (Szász Gerőhöz) lepte meg a társaságot. Nem kevesebb tetszést nyert a második szép költemény is Endrődi Sándoról (Dal egy galambról), melyet Kovács Gyula adott elő hatással. A prózát Szana Tamás és Margitay Dezső képviselték. Amaz ismét egy csinos részletet mutattak be Molnár-Érőlt irt munkájából, mely a költő és neje közt fennállott viszonyt vázolja; Margitay pedig „A szerelmes habléány” című novellát olvasott föl, mely igen szomorú és sok helyütt meghatón írt történet. A szerelmes habléány (egy elnevezve cirkuzei szerepléséről) neje egy erőtlen vésznek, ki már előre haladott férfikorában vette nőül a fiatal leányt. Az asszony aztán egy másik férfiba szeret, a férj tehát, hogy boldogságuknak misem álljon útjában, egy előadás alkalmával leveti magát a szédítő magasból és meghal. A szerelmes habléány azonban (ki szerző sok rokonszenves vonással rajzol) nem lehet boldog, mert nemese szívű férje földalozása miatt megőrül és szintén a halálé lesz. A novella különben bővelkedik sikerült mozzanatokban és a közönség részéről sürű tapsokat kapott. A nyilvános ülés ezzel véget ért, a tagok zárt értekezletre maradtak vissza.

— **Restélyes csomag.** Mintegy 14 nap előtt egy vidéki jómódú fiatal paraszt özvegyasszony ment Egerbe, a kit saját apja fuvarozott be. Itt egy csomaggal beállított egy koporsó-raktárba, kibontá csomagját, és egy holt kisdedit bonta ki abból, és koporsót, szemfedőt választva, elhelyezi halottját és a harangozó segítségével titkon eltemeti. A rendőrség nyomára jővén a dolognak, az „Eger” szerint az asszonyt elfogatta a átadta a kirtszéknek, hol is a vizsgálatból kiderült, hogy a törvénytelen ágyból hozott született gyermek idegen helyen való eltemetését azért akarta teljesíteni a szegény szerencsétlen, hogy szegényét elrejtse, és saját apja, a ki kocsin behozta, sem tudta, hogy mit hoz kis motyójában leánya magával. Képzeltetni meglepetését, midőn leányát letartóztatva látta bejövetelek után néhány óra múlva, és meghallotta annak okát. Hanem a legérdekesebb a dologban az, hogy a koporsó-gyáros és társa a titkos temetéshez tanácsukkal járultak, s halgatásukkal titkolólvá lettek a büntetnek.

— **Két lapot** konfiskáltak Bécsben. Az egyik a Deutsche Zeitung, mely egy „Programmlóságok” című ciklert részesült a föntemített sorsban, a másik a „Vaterland”, melyről azonban még nem tudják, hogy miért foglaltatta le az ügyesség.

— **Százados ünnep.** Délmagyarországnak az anyarszázhoz kebeleztetése évszázados ünnep mikép való megtartását elhatározó általános gyűlekezetre Szörény megye legutóbbi közgyűlésében szintén megválasztotta a küldöttséget Pausz János alispán vezetésével. Mivel most már mind a négy délmagyarországi megye eleget tett a hozzá intézett felhívásnak, az általános gyűlekezet mindezenre még e hó folytán meg fog tartatni Temesvárott. Versec és Pancsova városok törvényhatóságai ugyan még nem nyilatkoztak, de ők sem fognak már soká késni, ellenben pedig ez az általános gyűlekezet megtartását nem fogná gátolni.

— **Sándor császár a keleti kérdéssről.** Párisban beszélnek, hogy az orosz császár nővérének,

Olga württembergi királynának, ki születése napján üdvözölte, a következő táviratot küldte viszonázsképen: „Legbensőbb köszönetem jó kívánságaidért, melyeket jölttem és birodalmam békéjének érdekében tettél; békészeretetenem kifejezendő, a legszélsőbb engedményeket juttatom ma londoni nagy-követemhez. A siker istennél van.” E szavakat a királyné francia földön kapta, midőn Lyonon át Svájcba utazott, hogy ott férjével találkozzék.

— **A Vilmos császár elleni merénylet** alkalmából nem lesz érdektelen felemlíteni, hogy ez a harmadik, mely a császár ellen elkövetetett. Az első 1849-ben történt, midőn a császár — akkor még csak porosz herceg — Badenbe utazott, hogy átvége a felkelők ellen küldött csapatok parancsnokságát. Egy Mainz melletti szőlőlől löttek akkor kocsiárá. A lövésnek csupán a postalegényt sebesítették meg. A második merényletet 1861. július 14-én intézte egy Becker Oskár nevű tanuló az időközben porosz királyllyá lett uralkodó ellen. Ez alkalommal a király nyakán könnyű sérülést szenvedett.

— **A Vilmos császár ellen** elkövetelt merénylet. A tettesre vonatkozólag a N. Fr. Pr. a következő újabb adatokat közli: Az eddigi vizsgálat eredménye szerint a tettes neve Hödel (másként Lehmann) Emil Henrik Miksa, 1857. máj. 25-dikén Lipcsében született, s foglalkozására nézve bádógos. Berlinben április 25-ike óta lakik a Stallschreiber utcában. Hödel tisztességesen volt öltözve, szürke nyári ruhában és kalappal; tagadja, hogy a császárt akarta megölteni, inkább magát kívánta agyonlőni. Ez állítását azonban megczáfolják a szemtanúk, kik szerint Hödel egyenesen a császárra célzott. A császár maga is ily benyomást érzett. Biztos jelek arra mutatnak, hogy Hödel a socialdemokratiához tartozott, a mennyibe socialista lapokat, köztük a „Vorwärts”-t találták nála, azonkívül megbizásokat, hogy előfizetőket gyűjtödn. Vallomásai iskolázottságáról tesznek tanúságot. Maga beszéli, hogy beutazta Elzasz Lothringiát és Szeizát, legutóbb Westfalenben volt, hol nagy nyomorban élt, végre Berlinbe jött, hogy magát a császár szemelátára löje agyon, ezáltal mintegy vértanúságot tette a munkások nyomorult sorsáról. Ezt azonban meghazudtolja egy tanu vallomása, mely szerint ő már délelőtt egy csoport ifjat látott az Unter den Linden egyik padján ülni; a fiatal emberek egy revolvert néztek és egyikük azt mondá: „Ől csinálj a dolgot!” A másik elfogott egy Krüger nevű háziszolga, kinek a tetteben való részvétele még nincs kiderítve. Igen jellemző Hödelre nézve, hogy még tegnapiótt egy Brunnestrassen tartott socialista gyűlekezetben vett részt. Az eset iránt óriási érdeklődés mutatkozik. Az első, ki a császárnak gratulált, a francia nagykövet volt, ezután következtek a többi diplomaták, az arisztokratia és a hatóságok. A város föl van lobogóva.

— **Mégy elfogatott Amerikában.** Mégy az 1871-diki párisi commune egy leghevesebb embere, egyike azoknak, ki Courbettel és Rocheforttal a tusok leöltetése ellen tiltakozott s később Pyat Bódoggal Páris bevételé után még egy ideig a katakombákban lappangott, utóbb azonban kimenekült, utóbbi időkben egy társaságot alapított Amerikában, melynek czélja volt a Fourier, Cabet és Blanc Lajos theoriát valószínűsíteni és a munkát a töke felébe helyezni. E nyáron kellett volna az általános forradalomnak kitörni, mely minden nagyobb amerikai városban egyszerre tört volna ki. Az öszseesküvés felfedeztetett a new-yorki nyomozó titkos rendőrség által. De a now-yorki törvényhatóság őt kezességre kibocsátotta.

— **Páris kivilágítása.** Hogy mily nagy-szerűen volt Páris máj. 1-én a kiállítás megünneplésére föllobogóva s „kivilágítva, kiteszik a kereskedőknek abból az adatából, hogy az előző három napon vagy 800,000 lobogót adtak el, melyek értéke 1½ millió frankra tehető. Ebbe nincsen belé foglalva az a százezer lobogó, melyet a párisi lakosok már birtak, vagy maguk készítettek. Lámpát s lampiont e napokon 1,300,000-et vásároltak, melyek vételösszege 195,000 [frank] rug. A színes üvegmeccsek, melyből 250,000 darabot használtak fel, mintegy 30,000 frankba kerültek. A „Paris-Journale” szerint a kiadások körülbelül így öszsegezhettek: Páris batóságának kiadása 50,000 frank, a kormány által kivilágításra engedett öszseg 20,000 frank, lobogók 1 m. 255 ezer frank, lampionok 195,000 frank, gyertyák 150,000 frank, tűzijáték 20,000 frank, színes üvegmeccsek 30,000 frank, [keréken 1 millió 730 ezer frank. Páris minden lakója, gyereket, nőt belé számítva, e napon tehát egy frankot adott kivilágítási czélokra.

— **Telegraph-história.** „Postamester ur, én H. táviró-felügyelő vagyok. Megbízta, hogy a helybeli táviró-hivatali revizió alá vessem. Meg vagyok győződve: minden rendben lesz csak a törvény betűje kedvezőtlen kell megvizsgálnom.” — E szavakkal köszöntött be a w-i postamesternél és táviró-állomásfőnökknél egy elegáns ur, fején hivatalos egyenruha-sípkával. „Örülök, felügyelő ur, hogy önt megismerhettem; szeretem a rendet, s hiszem, ön meg lesz velem elégedve.” — „Az egész vizsgálat csak néhány percig fog tartani.” — „S aztán szolgálhatok valami frissitökkel?” — „Oh, kérem, igen sietek, de talán marad egy-két pillanat.” — „Ezzel odaült a géphez, a könyvekhez, szigorú szakértelemmel mindent megvizsgált s mikor vége volt a reviziónak

nem győzte dicsérni a boldog állomásfőnököt. — „Ön igen jó felügyelő ur, de jőjjön asztalhoz ne vesse meg a mi kisvárosi frissitőinket.” „Igen, de nekem előbb a vizsgálat eredményét kell megtérínom a főigazgatónak, a szabályok értelmében mondá a revizor s leült a gép mellé. A postamester pedig örömtől dobogó szívvel sietett ki, öszonnát parancsolni. A sípkás ur pedig ezt telegraphálta a szomszéd városba: „A b-i táviróhivatal fizessen Wimmer Ferencz urnak (Erzherzog Karl” vendégül) ezer forint. Az öszseget itt lefektették. A w-i táviró hivatal.” Erre az étterem, be ment, in jubilo dulci poharozott a polgármesterrel, aztán odább állt. Csak volt, ki öszsebeszelt „Wimmer Ferencz” urral s megköszöntötte a táviróhivalt.”

— **Kigyó-méreg.** Igen kevés európainak van fogalma arról, hogy mily iszonyú nagy azon szerencsétlenek száma, kik Indiában a vad állatok és mérges kigyók áldozatai lesznek. A „Society of Arts” legutóbbi gyűlésén Fayer egy igen érdekes értekezésben kimutatta, hogy az évenkénti veszteség ez uton emberekben 20,000-re, házi állatokban 50,000-re tehető. A vad állatok inkább a barnokat pusztítják, míg a mérges kigyók jobbra az emberek sorából szedik áldozataikat. A kigyómarások áldozatává lett 1875-ben 17,000 ember és 3000 házi állat, és igen valószínű, hogy a becslés még alacsony is, minthogy a jelentések tökéletlen alapszámok fektetve. Nagyon igazolva van tehát az az általános óhaj, hogy mielőbb gondoskodjunk a kigyó-méreg ellenszeréről; és csakugyan már tetteket is számtalan kísérletet ér irányban. Legutóbb Pedler köztől erre vonatkozó adatokat a Royal Societyban. Ő — mielőtt magának az ellenszernek kereséséhez fogott volna — előbb a mérget vette kémiai elemzés alá és ezzel igen érdekes tényeket derített ki. — Ha Indiában a kigyómarások okozta halálásokok számát csak némileg is akarják csökkenteni, úgy vagy az ellenszernek kell oly egyszerűnek és könnyen kezelhetőnek lenni, hogy azt a legutóbbi közéletben is használhassa, vagy a kigyókat kell kiirtani. Ekkor a legjobb utasítást kigyómarta egyének kezelésére Fayer adta „The Thanatophidia of India” című munkájában. Ő azt ajánlja, hogy egy igen szoros kötélek alkalmaztassék a megmárt testrésze, hogy a megmárt rész vágassék ki oly gyorsan mint csak lehet, és hogy az így keletkező seb izzó szénnel vagy vassal égettesék vagy salétromsavval vagy carbolsavval égettesék ki, bensőlég pedig a pálinka vagy ammoniak használatát. Még ez az eljárás is bár mily egyszerű legyen is, készüléket és ismereteket igényel, minőkkel a bensülőknek nem igen rendelkeznek. Fayer ez okból ajánlja, hogy minden rendőri állomáson, minden nyilvános helyen nyomtatott utasításokat függesszenek ki, s hogy mindezen helyeken késlelben tartandók kötésszerek, műtétések alkalmas kések, égető vas, palackokban salétrom- és carbolsav, továbbá belső használatra ammoniák. Bár, mint maga Fayer is beismeri, ezen eljárásról is csak igen kevés eredmény várható, s oly sokkal többet lehetne elérni szigorú elővigyázati rendszabályokkal, ha t. i. intézkedések tétetnének, hogy mindenki könnyen felismerhesse a mérges kigyókat, és ha azok kiirtása hatóságilag elősegítve és jutalmazva lenne.

CSARNOK.

A kék szalag.

Síralmas és kék történet volt s a történet hősére nézve bizonyára örök emlékeztető.

X. urnak sok érdemei közt a fiatal emberek közös egyetértéssel legnagyobb érdemének tartják azt, hogy szép és fiatal felesége van. Ennek dacára X. ur nem féltékeny, nincs oka réá. Nem bánja, ha a színházban, estélyen, sétányon nejének udvarlói vannak s azok mentől jobban s többet mulattatják, míg ő, az üzlet gondjaital van elfoglalva még ott is, még szép és fiatal felesége mellett is, mert biaz csakis érte, „az imádottnak”, „az egyetlennek” tesz ő mindent, érette tündököl, fut, fírad mindennap szakadatlan, szíval érte őt. Ha báiba megy, nem magáért megy; mert ő nem tánczol soha egy lépést sem, tánczoljon a felesége, mert az szép is, fiatal is; az ő fejében báiban is az üzlet gondjai táncolnak szüntelen. Természetes tehát, hogy a „fiatal szép aszonynak” tömérdek udvarlója akad; olyan is akad, kinek tán még nevé sem tudta; színházban, báiban egy elesett keszenő, egy virág elégséges arra, hogy ismerettség köttessék, ha csak egy pillanatra is, oly rövid időre, hogy még magát bemutatni sem marad ideje az udvarias gavalérnak. Azonban X. ur felesége senkit sem tüntetett ki más fölött még csak egy elragadó, bájos mosollyal sem. Ha mosolygott, egyformán mosolygott mindenki-re; egyik úgy tetszett neki, mint a másik, szava, mosolya mindenkié, de szíve csak a férjéé egyedül, s ez már aztán nem az X. ur gondja, aki szünetlenül az üzlet gondjaital van elfoglalva.

Történik pedig egy szép reggelen, hogy X. ur fiatal és szép felesége, illatos levélkét kap. A cím teljes, a házszám helyes, semmi kétség, őtet illeti. Felbontja és gyorsan átfutja a „reszkető kézzel” írott sorokat.

Szerencsére, hogy épen ült, különben félig valószínű, hogy elájul, ha nem is a fájdalomtól, de a bosszúságtól, a haragtól. Hogy ne is? neki, az erőnyes, becsületlen nőnek, ilyen borzasztó levelet küldeni!

A borzasztó levél tartalmazta pedig körül-belől a következő ostoba sorokat:

— Asszonyom — (s még nem is imádottnak Nagysádl)

— Szerelmemet tovább titkolni már nem bírom. Szívem ég föld között lebeg. Mentsen meg a szivhaláltól — különben főbe lövöm magamat. (Tehát nem szív, hanem fejhalállal hal meg.) Látni, láthatom, de nem beszélhetek önnel! Tekintsen szívem lánggal égő szerelmére s annak jelöl, hogy elfogad, tűzzön egy kis kék szalagot ablakára! Aláírás nincs, s az irás ferdített. Im ez a rettenetes levél, mely az asszonyának sirást, fejfájást okozott. A görös nem lévén most divatos, az nem rohanta meg. Délben X. ur, a ki üzleti gondjaital törődött, a mint belé, nejét halványan, a sirástól kimerülten találja.

Éhsége és üzleti gondjai dacára megütődött. Hogyne? hisz ez nem történt még az ő boldog házasa életében! Kinos aggodalmaktól gyötörtve siet nejehez s kérdi: az Istenért mi baja? A szép asszonyka előveszi a levelet s mutatja. X. ur elolvassa s aztán komolyan néz hol a levélre, hol a szép és fiatal feleségre. De hisz az ő felesége nem oka, az ő felesége szelid ártatlan, nem kaczer, nem jogosíthatott föl senkit, még csak egy tekintettel sem, hogy ilyen szerelmi czéltáblának tartsa valaki. Itt a nő megsértett erőnye, a férj megsértett becsülete bosszút követel s a férj meg is ígérte, meg is esküdött reá, hogy bárki legyen a merész kalandor, méltó bosszút fog állani.

X. ur üzleti gondjainak s rettentő haragjának dacára azon délben minden tál ételből erre porciót evett. Azért ne tessék hinni senkinek se, hogy X. urnak csak gyomra van, esze nincs, dehogy, a mint közölgött azon drága és becses (főleg ő előtte becses) állapothoz, mit közönségesen jóllakásnak neveznek, arca is oly fokozatosan derült ki.

A fekete kávé után töle kitelhető s nem kis megerőltetésbe került gyöngyösdéggel így szólott szép és fiatal feleségéhez: „Nőmt édesem estére tűzd föl a kékszalagot.” „De mit akarsz kérlek, hát csakugyan... Készen a terv, készen a kivétel, — bízd rám csak tűzd föl a kékszalagot” ismétlé a férj, de az utolsó szót már a küszöbön mondá, indult el hazulról, vitték üzleti gondjai. — Este-fel azonban szokása ellenére már otthon volt. Hazatértevel a kék szalag is elfoglalta helyét az ablak ráma egyik szögletében, a fiatal asszony az ablakban s X. ur az olaszfal mellett. Halk kopogás. Belpő Y. ur a hős.

„Imádottnak Nagysád engedje lábához borulnom, e nem remélt boldogság különben is akkora, hogy terhe alatt okvetlen össe kell roskadnom — így szól az ifju, s szavait tett követi; a nő lábaihoz borult s folytatá: „Asszonyom, ön nem képzeli, hogy minő régi és sovár epedéseknek nyitást, melyen érzelmeim öszsege szabadon az ég felé lövelhet. És esküszöm, hogy e világon senki, kivált az ön külláhatatlan, buta férje... „Gazember, tolvaj” rontott elő a férj, „hogy hinak, ki vagy (azt se tudja ki s még is per tu beszéle vele) — agyon verlek toladok s.b. s.b. ordítá X. ur, földiszívén Y. urat a minden hallott és nem hallott gorombánál gorombább czimekkel, miközben a nádpáloza egyre sügött Y. ur háta közepén, akár a parancsolat Végre X. ur kifáradva e paedagogikus instructióban, tenyeres talpas markával galléron ragadá Y. urat s kidobá az ajtón.

A sértett női erény ekkép megboszulva lőn. Y. ur megkapá a kék szalagot s viselte azt sokáig (a háta közepén), s meglehet hogy egy-egy foszlányát itt-ott szinleg még ma is viseli, azonban nem dicsekszik senkinek se vele. X. ur, ki pártalan erélyért és bátorságáért forró olécsék és édes csókokkal jutalmaztatott — folyton nagyobbodó üzleti gondjaital van szakadatlan elfoglalva s annál is inkább, mivel most épen semmi oka a féltékenységére. Sem X. ur, sem fiatal felesége, sem Y. ur nem szólt erről a dologról soha senkinek, azonban a szobaleányok — kändik és fecsegők, s nemcsak ezt fecsegte el, de hozzá tette azt is a hamis cziczuska, hogy ugyanakkor, mikor Y. ur, okos ember léte, hátat fordított a viharnak, vésznek, — Z. ur egy másik s tán szerencsésebb udvarló (ráfogás!) nagyot nevetett a markába!

Uj bohózat. itt először.

Bérlet Kolozsvárt, szerdán, május 15-én 1878.

itt először

JÁRVÁNY.

Bohózat 4 felv. Irta Schweitzer, fordította Bercsényi Béla. Rendező Benedek.

SZEMÉLYEK:

Romberg, őrnagy	—	Abonyi.
Minka, neje	—	Hunyadi M.
Erna, unokahuga	—	Gerő Lina.
Sturwitz, nyugalmazott őrnagy	—	Némethy Gy.
Seldenek Kuno hadnagy,	—	Rónaszéki.
Seldenek Alfréd, hadapród	—	Németh János.
Stum Berta	—	Békési Irma.
Görölitzer tőzsdé alkuzs	—	Csatár.
Rehokos csapláros	—	Gabányi.
Schultzné	—	Bátékne
Ann, eseléd Rombergnél	—	Borand Hermin.

Történik egy nagy városban, idő jelenkor.

Kezdeté 7 és fél órákor.

A szerkesztő postája.

J. L. urnak N. Somkut. A hol a bíróság már megkezdte működését, a sajtnak nem szabad bünyvígázó szerepre vállalkozni s ítéletével az illetékes forum határozata elé vágni. Ha önnök adatai vannak, legcélszerűbb lesz azokat a bírósággal közölni.

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapestén május 14. 10 ó. 40 p. d. e. Erkezett Kolozsvára május 14. 11 ó. 50 p. d. e.

Az osztrák bizottság 2 szótűbb-séggel elvetette a hatvan millió küllügi kölesön tárgyalását, míg a delegatióknak jelentés tétetik.

Az oroszok sürgetései folytán a török várak átadását a porta elhatározá, de csak Sumlánál foganatosítja.

Az orosz hivatalos lapban az orosz flotta felszerelésére adakozás nyitattik; az adakozásra való felhívásban az angolok ellenségnek mondatnak.

Orosz lovassági erősítés érkezett San-Stefanóba. A Bosporus partján fekvő falvakat kiüritik az oroszok, hogy Mustafa a törökökkel megszállhassa.

Tiszát interpellálta Simonyi a muszkák megtelepedése iránt Romániában. Tisza ígérte, hogy a hatvan millió kölesön tárgyalásánál válszolni fog.

Feladatott Budapestén május 14. 12 ó. — p. d. e. Erkezett Kolozsvára május 14. 12 ó. 47 p. d. u.

Tisza Kálmán a képviselőház mai ülésében indokolta a hatvan millios mozgósítási kölesont. Kijelenté, hogy a hatvan millió a monarchia északi, déli és délkeleti határainak biztosítására csapatösszpontosításra szükséges. E csapat összehvonás utólagos jóváhagyás fejében az erdélyi szorokonál már megtértént. Monarchiánk politikája nem türi a Balkán nyugati és keleti részein egyaránt a san-stefano béke határozmányait. A miniszterelnök beszéde nagy hatást tett, s az ülés felfüggesztetett.

Legujabb.

Az orosz tervekre vonatkozólag az „Agence Russe” konstátálta, hogy lehetetlen tudni a javaslatokat, melyeket Sualov gróf hoz, s a melyeket csak ő és a londoni cabinet ismer. Ezen javaslatok szükségkép a kérdések most egyedül lebeségek két megoldására vonatkoznak: vagy Törökország szétdarabolása és fölöztszása, vagy oly combináció, mely egy Törökország életrevalóságát, mint a keresztény, jóllehet tributarius népek teljes kormányzati függetlenségét biztosítja. Ez a megoldás magára Törökországra nézve is előnyös és az egyetlen ésszerű, mérésékelt és gyakorlati megoldás.

*

A „Daily News” tegnapiólt kelt konstantinápolyi híre szerint Tottleben tábornok fenyegetőzött, hogy megszállja Konstantinápolyt, ha a várak azonnal át nem adják. Oszmán para azt jelentette a minisztertanácsnak, hogy a török hadsereg nem képes a főváros megszállásának ellentánni.

Erték- és váltófolyam.

1878. május 12.

Magyar aranyjáradék	85.05.
„ kinostári utalv.	1 kibocsát. 119.—
„	2 „ 109.—
„ keleti-vasut elsőbség 2	72.50.
„ állami kötvény 1876 év	65.50.
„ vasuti kölesön	99.—
„ földterhermentesítési kötvény	79.—
temesi „	77.50.
erdélyi „	76.90.
horv. slayon „	—
magy. szőlődzma váltáság	81.50.
Oszl. egységes államadosság papírban	61.60.
„ „ „ ezüstben	64.40.
„ aranyjáradék	71.50.
1860. államsorsjegy	112.50.
Oszl. nemzeti bank részvény	7.99.
„ hitelrészvény	210.90.
magyar. hitelbank	184.50.
Ezüst	105.40.
Cs. k. arany	5.75.—
Napoleon'd'or	976.—
Német bírd. mark	60.15.
London	121.85.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Békésy Károly.

XXVI.

Egy olcsó gyógyszer.

Mindazon betegségek közül, melyek a halálozási statisztikák gazdagítják, a tudóvász az, mely naponta ezreket ragad el s a legtöbb családra hoz gyászt.

A legelőször Brüsszelben, s később majd mindenütt ismételt kísérletek bebizonyították, hogy a kátrány, a fenyők gyanta-tartalmu terménye, a legjobb hatással bir minden száduús és légszűbajok ellen.

A kátrány legjobban alkalmazható a Guyot-féle kátrány-tokoc-kák alakjában, mely a fennemlített bajok ellen már egészen népszerűvé válik. A közönséges adag 2—3 tokocskából áll, mely mennyiség minden étkezéskor veendő s majdnem azonnali enyhülés mutatkozik a beteg állapotában.

Hogy a számos hamisítvány elkerülthetessék, figyelembe veendő, hogy Guyot ur aláírása minden üveges czimkéjén háromszínni nyomásban van feltüntetve.

Raktár Kolozsvárt: Székely Miklós, Dr. Hincz György és Biró János gyógyszerészeknél.

Pályázati hirdetés.

A sz.-udvarhelyi ev. ref. főtanodánál egy **ségéd tanári** állomás, melyhez a **németnyelv tanítása** van kötve, turesedésbe jövén, arra ezennel pályázat hirtettetik.

A nevezett tanszék évi fizetése: 600 frt., a melyért a megválasztott köteles hetenként 18—20 órán tanítani.

Előnyvel bír az, ki a franczianyelv tanítására is képes.

A megválasztás három egymásután következő évre szól, a mely évek elteltével az állomás ismét pályázat útján fog betöltetni.

A megválasztott köteles lesz állomását **1. é. szeptember 1-jén** elfoglalni.

A kellően felszerelt folyamodványok, az „igazgatóság”-hoz czimezve, **f. é. június 30-ig** beküldendők.

Kelt a sz.-udvarhelyi ev. ref. főtanoda előjáróságának 1878. május 8-kán tartott gyűléséből.

KIS FERENCZ, igazgató tanár.
FÉLEGYHÁZI ANTAL, előjárósági jegyző.

(45)

Indiai szivarkák.

Párisi gyógyszerész Grimaud és társának Canabis indica-ból (indiai kender) készült szivarkáit, melyeket párisi orvosok nehéz légzés, tüdő, rekedtség, mellszorogás, hangtalan-ság és arcedigráf dalom ellen csaknem csallhatatlannak nyilvánítottak, mostanig még semmiféle gyógyszer sem érte el.

(29)

(5—12)

4 goldene Medaillen. **Liebig** 4 Ehren-Diplome.
Company Fleisch-Extract
aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).

Nur ächt wenn die Etiquette eines jeden Topfes nebenstehenden Namenszug in blauer Farbe trägt.

Kapható **CSIKI IMRE** fűszerkereskedésében
Kolozsvárt.

(160)

(4—6)

Bel- és külföldi
ÁSVÁNYOSGYÓGYVIZEK
és forrás termények legdúsabb választékú
RAKTÁRA.

A különböző források tulajdonosai és bérlei-vel sikerült egy oly forma üzleti viszonyt kötni, melynek folytán n. érd. vevőinket ma már sokkal előnyösebb árakba részesíthetjük

teljes tisztelettel:

Csiki testvérek.

Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek.

(168)

(1—*)

Csapó Sándor
NAGYBAZÁRJÁBAN

Kolozsvárt főtér,
„NEMZETI SZÁLLODA”
alatt.

Ez időnyre nagyválasztékban érkeztek.

Legújabb divatu selyem, posztó, szalma férfi- és gyermek kalapok, férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, kitűnő kesztyűk, női-, férfi- és gyermek cipők.

FRANCZIA és BÉCSI

Sodaviz Gépek

különböző nagyságban

gyári áron 9 frtól, 16 frtig.

Gyermek kocsik 12 frt 50 krtól, egész 22 rtig. Angol patent kerti és tüvegázi fecskendők, sőt tűzveszély alkalmával nagy előnyvel használhatók, darabja 8 frt, 10 frt 60., 12 frt 80., 16 frt 80 kr.

Vidéki megrendeléseket a leg-nagyobb figyelem- és pontossággal teljesít

Csapó Sándor,
nagy Bazárja.

Vidéki megrendelők

sziveskedjenek a postaköltség megkiméltése miatt a kívánt füzetek árát és azok bérmentesítéseért **egyenként még 5 krt** utalványnyal előre beküldeni, mely esetben az illető füzeteket **bérmentve** kapják.

STEIN JÁNOS könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható:

PETŐFI SÁNDOR

összes költeményeinek képes **harmadik** disz-kiadása
a nagy költő élethű arczképével és a szöveghez tartozó 80 képpel.
— KIADÓI SZÓ. —

Hogy nemzetünk büszkesége, századunk legnagyobb költője összes költeményeinek disz-kiadása ne csupán a tehetősebbek asztalát ékítse, nem kiméltem semmi áldozatot, hogy e **harmadik képes diszkiadás** jogát az „Athenaeum” irodalmi társulattól megszerezsem és annak füzetekinti terjesztése által, lehetővé tegyem, hogy azt szerényebb viszonyok közt levők is, lassankint megszerezhessék.

A büszkeség érzete dagasztja minden hazafi keblét, ha meggyőződést szerez magának arról, hogy nagy költőnk, mint nemzetünk pártatlan tulajdonát, nem csupán hazánk szűk határain belül ünneplik, hanem művei minden művelt nemzet nyelvén olvashatók és nevezetesen Németországban, a költészet és tudományok hazájában, számtalan fordításokban, közösen forognak költeményei.

Midőn tehát e **teljes** diszkiadás füzetekinti kibocsátását elhatároztam, irányadóul szolgált ama körülmény, hogy azt minden hazafi lassankint anélkül hogy kiadásait megérezné, megszerezhesse a remélem, hogy a közönség méltányolni fogja e törekvésemet.

Koszorus költőnk élethű arczképén kívül, kiadásomat a **szöveghez tartozó 80 kép, 220 kezdőbetű és 26 zárdiszitek** fogja ékíteni.

E képeket és disziteketeit kizárólag legnevezetesebb hazai művészeink készítették, u. m.

Barabás Miklós, Benczur Gyula, Bühm Pál, Greguss János, Jankó János, Keleti Gusztáv, Liezenmayer Sándor, Lotz Károly, Mészöly Géza, Rauscher Lajos, Székely Bertalan, Wagner Sándor, Weber Ferencz, Zichy Mihály.

Petőfi összes költeményeinek diszkiadása, 3—3 ivnyi, 40 kros, negyedréti, vastag, fehér velin papírra nyomott füzetekben fog megjelenni. Minden megrendelőm — **de csupán határozottan nyilvánítt kívánatára** — kap két, nagy

olajnyomatu képet vászonra.

igen diszes, széles aranykeretben, úgy hogy legott a falra függeszthető még pedig: **A 10. füzethez:**

BATTHYÁNY UTOLSÓ MENETE
magassága 58 cent., szélessége 68 cent.

A 25. füzethez:

A NÉPDAL
magassága 62 cent., szélessége 80 cent.

Petőfi költeményeinek e kiadása az erdélyi részben csupán

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésének bizománya Kolozsvárt.

Üzlet-megszüntetés

miatt
általános kiárustás!

A jelenlegi kedvezőtlen időviszonyok miatt, elhatároztam régen fennálló és jó hírneű üzemem **véglegesen megszüntetni.**

Ezen üzlet, melynek készletét csak most újítottam meg, gazdag választékkal rendelkezik, minden kigondolható divat czikkkel, selyem-, gyapjú-, szőcske-, gyapjú- és vászon-kelmékkel, kész férfi- és női-férbérművel, szalagokkal, labbelik, keztyűk, asztalneműk, paplan, matráz, pipere s számtalan itt elé nem sorolható árukkal sat. sat. s remélem, hogy minitán az **üzletelhagyási** szándék gyors keresztülvitele tekintetéből, az árakat aránylag igen **jutányosokra, sőt tetemesen leszállítottakra szabtam.**

a n. érd. városi és vidéki női és férfi közönség minden igényének teljes megelégedésre lesznek képes megtelelni.
Gámentzy János,
főtér gróf Teléki Domokos-ház Kolozsvárt.

(111)

(9—12)

Welisch Adolf
férfi-ruharaktára,
most csak **Bécs, Wieden,**
Hauptstrasse 11,
„a római császárhoz.”
Egész tavaszi öltözék
18 frt.
Tavaszi felső
10 frt.
Mustraküldemény bérmentve.
Megrendelések legpontosabban
teljesíttetnek.

(149)

(4—12)

NEVELŐNÖKET

okleveles tanítónöket, társanöket, gyermek-kerti nevelőnöket, udvarmestereket, egyáltalában a tan- és nevelés szakhoz szükséges kintű egyéniséget ajánl az első és legjobb hírnevű bécsi nevelőnő-intézet
Mrs. Emily Reisner
(alapított 1860-ban.)
Most Stoekmeisenplatz Nro 8. (Stefansplatz)
Wien — Nem mint előzőlt Praterstrasse.